

III. ЕДИННИ МЕРКИ НА ЕС ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ЕКСПОРТА И ИМПОРТА

- 1. Единен експортен режим**
- 2. Единен импортен режим**
- 3. ТАРИК**

1. Единен експортен режим

Общо правило при експорта на стоки от Европейския съюз – няма мита и количествени ограничения

Изключения от общото правило за експорта	Мерки на съюзно ниво	Мерки на национално ниво
Защитни мерки на съюзно ниво (ограничаване на износа на отделни стоки в отделни държави-членки или в цялата общност)	Общи правила	Квоти, Лицензи Забрани
Защитни мерки на национално ниво (стоки, посочени от държавите-членки, за които не важи свободния експорт)	Уведомяване на ЕК	Квоти, Лицензи Забрани
Прилагане на чл. 36 от ДФЕС Държавите членки могат да ограничат експорта на стоки, ако те застрашават живота и здравето на хората, природата, обществения ред, икономиката Временно прекратяване на свободното движение на стоки, гарантирано с ДФЕС.		Забрани, Лицензи

По-точно чл. 36 на ДФЕС гласи, че са допустими забрани или ограничения върху вноса, **износа** или транзитното преминаване на стоки, през държавите-членки на ЕС, основаващи се на съображенията за обществен морал, обществен ред или обществена сигурност; за закрила на живота и здравето на хората, животните или растенията; за закрила на националните богатства с художествена, историческа или архитектурна стойност; за закрила на индустриалната или търговската собственост.

Тези забрани или ограничения не могат да представляват средство за произволна дискриминация или прикрито ограничение върху търговията между държавите-членки.

На практика чл. 36 позволява временно прекъсване на митническия съюз и на свободното движение на стоки.

Принципи за прилагането:

- **Да отсъстват хармонизиращи мерки (единни стандарти („стар подход“), директиви с минимални задължителни изисквания за безопасност („нов подход“)**
- **Ограничено приложение във времето**
- **Няма протекционистичен характер спрямо местни производители**
- **Мярката да постига целта на защитата**
- **Мярката да е пропорционална на опасността**
- **Да има възможност за адекватна правна защита на ощетените**

Имало е злоупотреби.

За тяхното преодоляване спомага казуса по-долу:

Делото – “Касис от Дижон” – (Cassis de Dijon). Ищец е била германската фирма "Rewe-Zentral-AG" и ответник Федералната служба на ФРГ по монопола върху концентрираните спиртни напитки. През 1976 г., федерална служба отказва да издаде на фирмата "Rewe" разрешително (лиценз) за продажба във ФРГ на френския ликьор "Касис от Дижон". Ликьорът е бил от много години на френския пазар. Причината е била несъответствието на алкохолното съдържание на скалата за облагане с акциз, но се изтъква чл. 36 (тогава чл. 30 от ДЕО).

Тъй като основната част от прилагането на чл. 36 е в сферата на храните основна роля за премахването на злоупотребите с този член се постигна чрез създаването на Европейския орган за безопасност на храните.

Разкажете за ЕОБХ

https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/efsa_bg

European Food Safety Authority

Изключения от общото правило за експорта	Мерки на съюзно ниво	Мерки на национално ниво
Стоки, свързани с културното наследство	Общи правила	Лицензи

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 116/2009 НА СЪВЕТА
от 18 декември 2008 година
относно износа на паметници на културата

За целите на настоящия регламент лицензия за износ може да бъде отказана, когато въпросните паметници на културата са предмет на законодателство, защитаващо национално богатство с артистична, историческа или археологическа стойност на съответната държава-членка.

прекият износ от митническата територия на Общността на национални богатства с артистична, историческа или археологическа стойност, които не са паметници на културата по смисъла на настоящия регламент, е предмет на националното законодателство на държавата-членка, откъдето се изнасят.

Трябва да се различават двете понятия:

- ✓ “паметници на културата” и
- ✓ “национални богатства с артистична, историческа или археологическа стойност”, макар, че това е много трудно!

За редица паметници на културата са въведени “финансови прагове”, под които те могат да се изнасят свободно от ЕС. Например стари книги или статуи, чиято единична цена е под 50 000 евро, а така също картини, чиято цена е под 150 000 евро.

В тези случаи може да има обаче ограничения по линия на т. нар. национално богатство.

У нас отговорният орган е Министерството на културата. Министърът на културата издава съответните разрешения за експорт за паметниците на културата, но не е съвсем ясно как се оперира при “националните богатства”. Има Специализиран експертен съвет по изобразителните изкуства и Инспекторат за опазване на културното наследство.

Изключения от общото правило за експорта	Мерки на съюзно ниво	Мерки на национално ниво
<p>Стоки с двойна употреба (за мирни и за военни цели) Регламент на Съвета (ЕО) №1334/2000.</p> <p>Основното правило - експортът на стоките с двойна употреба, указани в Приложение 1 към регламента, подлежи на разрешителен режим, като полученото разрешение за експорт има валидност в цялата Европейска общност.</p> <p>Освен това съществува и Генерално разрешение за износ за изделия, указани в Приложение 2 към регламента, когато те се изнасят в определени страни (САЩ, Канада, Австралия, Нова Зеландия, Япония, Швейцария и Норвегия). Генералните разрешения важат за всички износители от Общността и се издават както от Общността (Европейска комисия), така и от страните-членки.</p>	<p>Общи правила Лицензи, издавани от Европейската комисия</p>	<p>Лицензи</p>

Изключения от общото правило за експорта	Мерки на съюзно ниво	Мерки на национално ниво
<p>Стоки с военна употреба (оръжие)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wassenaar Arrangement ("The Wassenaar Arrangement on Export Controls for Conventional Arms and Dual-Use Goods and Technologies") Васенарско споразумение за експортен контрол за конвенционални оръжия, стоки с двойна употреба и технологии. ➤ РКРТ/МТСР (Режим за контрол на ракетните технологии) ➤ АГ/АГ (Австралийската група) - за изделия, които могат да бъдат използвани при разработването на химически, биологични и токсични оръжия ➤ ГЯД/NSG (Групата на ядрените доставчици) - за контрол на достъпа до чувствителни ядрени технологии и неразпространение на ядрено оръжие. 	<p>Решения в Съвета на ЕС (при единодушие)</p>	<p>Лицензи Забрани</p>

Експорт на отпадъци

Waste shipment

Принцип: Износът за държави извън ЕС на отпадъци за **депонирание**, е забранен.

Износът за вторична преработка на **отпадъци** е **частично разрешен**, когато става **въпрос за метален скраб, хартия, дървесни отпадъци и др. подобни („зелена кошница“)**. Такива отпадъци се изнасят **свободно** от една държава-членка на ОИСР в друга такава. Извън ЕС – като правило **лиценз на ЕК**.

Когато отпадъците крият риск за човешкото здраве и околната среда експортът е забранен.

Разкажете за Базелската конвенция

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:I28043&from=BG>

Общи правила
Ако
отпадъците
попадат в
обхвата на
Базелската
конвенция -
предварително
писмено
уведомление
на ЕК и
лиценз,
издаван от
Европейската
комисия

BASEL CONVENTION

168 Parties to the Basel Convention

* Afghanistan, Haiti and the United States have signed the Convention but have not yet ratified it.

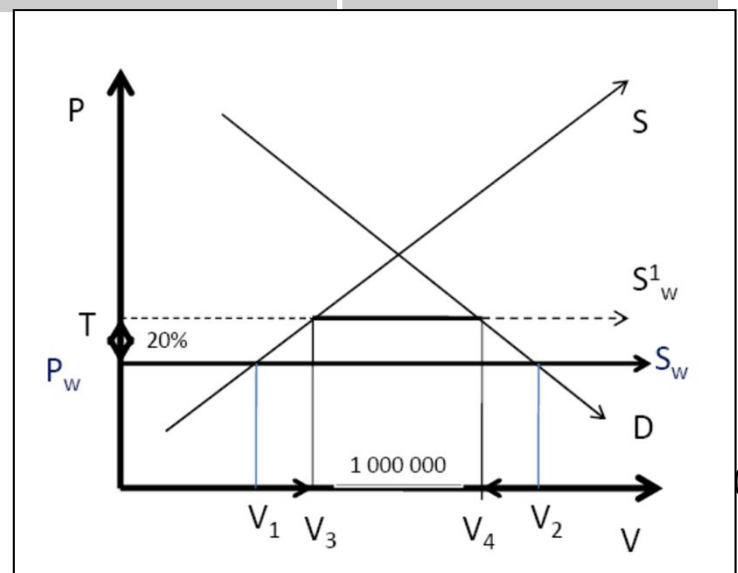
2. Единен импортен режим

Общо правило при импорта – допускат се само мита, няма количествени ограничения

Исключения от общото правило за импорта	Мерки на съюзно ниво	Мерки на национално ниво
Защитни мерки на съюзно и национално ниво (те биват общи и специфични – антидъмпингови и антисубсидийни)	Общи правила Санкциониращи мита, Квоти	Забрани, лицензи, квоти
Прилагане на чл. 36 от ДФЕС Държавите членки могат да ограничат вноса на стоки, ако те застрашават живота и здравето на хората, природата, общественения ред, икономиката		Забрани, Лицензи

В случаите, когато се прилагат количествени ограничения, се извършва т. нар. тарифиране за да може ефектът им да се сравнява със съответното мито и да се търсят общо приемливи равнища на тарифна и нетарифна (количествена) защита на пазарите.

Както се вижда от графиката, въвеждането на квотата ($V_3 - V_4$) има същия отграничителен ефект за търговията (намаляване на вноса равно на $V_1V_3 + V_4V_2$), какъвто би имало въвеждането на митото Т.

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 338/97 НА СЪВЕТА
от 9 декември 1996 година

относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях

1. Въвеждането в Общността на екземпляр от видовете, вписани в приложение А, подлежи на извършване на необходимите проверки и на предварително представяне в митницата на граничния пункт на внасяне на разрешително за износ, издадено от управителния орган в държавата-членка на местоназначението.
6. След консултации със съответните държави на произход съгласно процедурата, предвидена в член 18, и след отчитане на становището на групата за научен преглед, Комисията може да установи общи ограничения или ограничения за определени държави на произход с оглед на въвеждането в Общността:

2. Единен импортен режим

Ограничения при трансграничното движение, свързани с екологията

В таблицата са посочени по-важни международни конвенции, които имат пряко отношение с ОТП на ЕС

Международно споразумение	Основни договорености	Година на влизане в сила
Конвенция за международната търговия със застрашени видове на дивата фауна и флора (CITES)	Забранява търговията с изчезващи видове и регулира търговията със застрашени видове.	1975
Протокол от Монреал относно веществата, които изтъняват озоновия слой	Постепенна забрана на производството и търговията с продукти, съдържащи вещества, разрушаващи озоновия слой на атмосферата	1987
Базелска конвенция за контрол върху трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното депониране	Предотвратяване на превръщането на развиващите се страни в световно бунце за опасни отпадъци.	1992

Конвенция за биологичното разнообразие	Запазване на био-разнообразието. Устойчиво използване на биологичните ресурси. Справедлива подялба на ползите от генетичните ресурси.	1993
--	---	------

Ротердамска конвенция относно процедурата за предварително уведомяване и получаване на съгласие в международната търговия с някои опасни химикали и пестициди	Целта е страните-импортьори на опасни химикали и пестициди, най-вече развиващите се страни, да бъдат своевременно уведомявани и да могат да изразят своето отношение към съответния опасен внос.	1998
Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители	Защита на хората и природата от такива устойчиви органични замърсители като ДДТ, диоксин и др. Управление на съхраняването и постепенно ограничаване на разпространението до пълното им елиминиране.	2001
Протокол от Картагена за биологичната сигурност	Създава договорна основа за използването на модерни биотехнологии. Изисква се доказване на безвредност при вноса на живи генно-модифицирани организми (ГМО) и допуска особено търговско третиране на такива стоки.	2003

3. TARIC (ТАРИК)

Създаването на ТАРИК става едновременно с приемането през 1987 г. на ХС на ООН и със създаването на КН. По този начин възникват два източника на информация - КН и ТАРИК. Те съществуват заедно, като ТАРИК включва в себе си КН, но я допълва с цялата необходима допълнителна информация, която обслужва движението на стоките.

В началото ТАРИК е само на хартиен носител, но поради големия обем информация, който трябва да съдържа, от края на 1994 г. съществува като он-лайн^[1] продукт. Има и български вариант –

<http://www.customs.bg/bg/page/145>

ТАРИК съдържа :

- 1. Тарифни освобождавания (suspensions)**
- 2. Конвенционални тарифни квоти**
- 3. Конвенционални тарифни преференции**
- 4. Общата система за преференции (ОСП)**
- 5. Специфични външнотърговски мерки (антидъмпингови, антисубсидийни и други защитни мита)**
- 6. Мерки на общата аграрна политика (селскостопански компоненти на митата, стандартни вносни стойности за плодове и зеленчуци, минимални и референтни цени , акциз върху захарното съдържание , възстановявания при износа на определени аграрни стоки и т.н.)**

7. Единични стойности (периодични референтни стойности за бързоразвалящи се стоки)

8. Забрани и ограничения по вноса (например за застрашени растителни и животински видове по Вашингтонската спогодба и др.).

9. Мерки за проследяване на вноса (страни с държавна търговия и такива с наложени антидъмпингови и антисубсидийни дащитни чмерки) (Import surveillance)

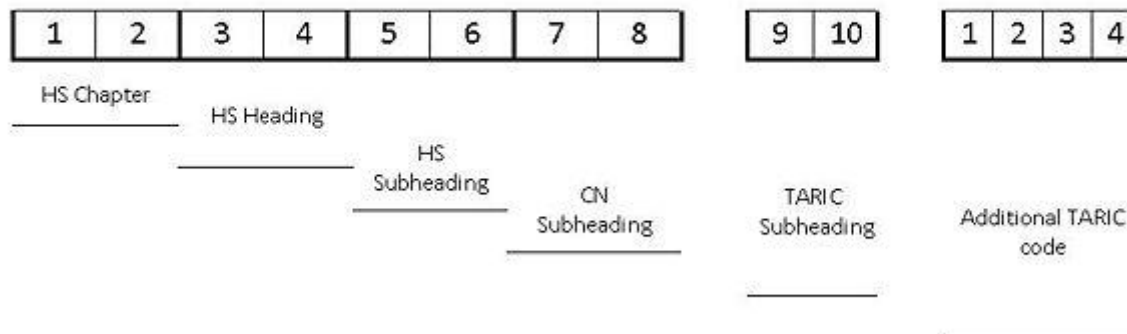
10. Забрани и ограничения по износа (например за стоки с двойна употреба)

11. Мерки за проследяване на износа (Export surveillance) и други тарифни и нетарифни инструменти на търговската политика

Информацията в ТАРИК е код с 10 или 14 цифри:

Structure of the TARIC codes and of the additional codes

1- 8 Това е кодът на стоката по КН (8 цифри)

9-10 - Допълнителна кодификация на стоката за експортно-импортния режим

11-14 – Допълнителна кодификация за защитни мерки

ТАРИК не е правен документ, той е справочник за това, какви правни мерки трябва да бъдат приложени при вноса и износа на стоки от ЕО.

ТАРИК съществува в толкова национални варианта, колкото страни членки има Европейския съюз. Всеки национален вариант (например българският или гръцкият) съдържа главно съюзни разпоредби, но може да съдържа и допълнителни разпоредби по вноса и износа, свързани с ограничените национални компетенции в митническата политика.

Националните разпоредби не могат да противоречат на митническата политика на ЕС и следват духа на Общата търговска политика.

Примери

При промишлените стоки -

Код от стокова номенклатура 7223001100 – Стоманена тел, съдържаща тегловно 28% или повече никел, но не повече от 31 % и 20 % или повече, но не повече от 22% хром.

За всички групи държави – мито 0%.

Но - Регламент R1915/06 - В ТАРИК е посочено:

Допускане до свободно обращение (предварително наблюдение – специална мярка за някои държави, посочени в регламента)

Много по-сериозни са мерките, които се прилагат при аграрните стоки.

Пример: Код от стокова номенклатура **0201300010**- - Висококачествено месо от животни от рода на едрия рогат добитък

За трети страни - 12.8 % + 303.4 EUR/100 kg

Прилагат се:

С непреференциален характер

➤ **Забрани за внос (Албания);**

➤ **Мярка за контрол при износа**

➤

Регламент (ЕО) № 407/2009 на Комисията от 14 май 2009 година за изменение на Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях

➤ **Индивидуални непреференциални тарифни квоти (Аржентина, Австралия, Бразилия, Канада, Нова Зеландия, Парагвай, САЩ, Парагвай, Уругвай).**

С преференциален характер:

- **Преференциални мита до 0%** (Андора, Сан Марино, Израел, Ливан, Йордания, Страни АКТ, най-слабо развити страни – ОСП++, Турция)

- **Преференциални тарифни квоти** (Чили, Молдова)

- **Възстановяване при износа (експортна субсидия в различен размер) – (Западни Балкани, Страни, ползващи ОСП, Страни АКТ, Канада, Египет, САЩ)**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 62/2010 НА КОМИСИЯТА

от 21 януари 2010 година

за определяне на възстановяванията при износ в сектора на говеждото и телешкото месо